By Trần Ngọc Châu

VĂN NGHỆ ĐỒI LA-SAN

Nhớ đến dòng La-San, không thể quên được những buổi văn nghệ tuyệt vời. Các Frères La-San, đặc biệt là các chuẩn sinh là những *thần tượng* của tôi có lắm nhiều tài. Những *"nhân tài"* ấy tôi được làm quen khi còn học ở trường tiểu học Giu-Se Xóm Mới Nha-Trang nhân dịp BT Nivard mời họ đến biểu diễn thể thao và tập tành văn nghệ giúp trường vào dịp cuối năm.

… Vòng thời gian lại xoay chuyển, thế là tôi cũng được gia nhập vào hàng ngũ các Frères mà ba năm đầu tiên ở Đệ Tử Viện, Thủ Đức tôi cũng được tập tành tham gia vào những buổi văn nghệ *"dã chiến"*, như những đêm đốt lửa trại có làm văn nghệ. Những tên tuổi nổi tiếng thường hay gắn liền với những vở tuồng đặc sắc không thể nào quên, nào HÙNG SAY (trong vai diễn *"Ta Say"*), TRƯƠNG TỀ (trong tuồng diễn *"Tôn Ngộ Không Hành Giả"*) v.v… Đến năm lớp 8, khi phong trào THE BEATLES đang nở rộ thì ban nhạc lớp tôi cũng lấy tên *"THE IMAGINES"* (do Frère Alphonse Nghĩa phụ trách) để ra mắt các phụ huynh trong đêm văn nghệ cuối năm thật thành công rực rỡ ....

Rồi những năm kế tiếp khi lên đến Đồi La-San, Nha-Trang thì những buổi văn nghệ đã làm nức tiếng lòng người. Những buổi diễn này thường xảy ra vào dịp cuối năm trước khi các chuẩn sinh về nghỉ Tết. Năm đầu tiên khi tôi học lớp 9, sân khấu được dựng lên ngay trên sân préau. Năm ấy trời mưa to bão lớn, chúng tôi phải căng bạt để tránh mưa ướt át khi tập dợt và cũng may đến ngày diễn thì trời bỗng trong xanh và êm ả cách lạ lùng. Lần đầu tiên được làm quen với ánh đèn *black light* để làm nổi bật thêm lên màu nền *lumineux* thật lôi cuốn, sặc sỡ muôn màu …

Ban nhạc "The Beatles" lớp 9, gồm có Mỹ, Hiệp, Lâm, và Đô

Đến năm lên lớp 10, Bề trên Mutien đã khởi công tu bổ và xây thêm một hội trường mới cùng với một dàn âm thanh thật tân kỳ. Cũng từ năm ấy, ngài còn phát động phong trào học vũ, học guitar classique hay lớp sáng tác những mẫu cưa lọng để làm phong phú thêm trong việc tuyển dụng nhân tài. Bên cạnh đó, còn có sự góp mặt của các nghệ sĩ mầm non nội trú và tiểu học Đồi La-San đã tạo nên sự đa dạng gồm đủ mọi thành phần nhớn bé, trai gái đều có cả. Và tôi nhớ đến hoạt cảnh *"Rước Tình Về Quê Hương"* của các em nhỏ trong những bộ quốc phục màu lộng lẫy và duyên dáng thế nào! Riêng đối với khách mời ngoài các bậc phụ huynh của chuẩn sinh, giờ mở rộng thêm cho các hội đoàn và vé phân phối bán thêm cho các trường trung học công giáo nhưng vẫn không thỏa mãn được nhu cầu, mặc dầu đã tăng thêm xuất diễn. Kết quả thu được trong năm 1974 đủ vốn để tậu thêm một *cassette player* hiện đại nhất thời bấy giờ nhưng vì giải phóng đến *"sớm quá"* (chưa kịp *"trình làng"*) không biết hiện máy đó đang lưu lạc nơi mô hay bị các *chú "đội đồ"* ra Bắc?

Ban nhạc lớp 10, gồm Hiệp, Thiệp, Tâm, Lâm, và Mỹ

Ban BÀ-NÁ-NA lớp 11, gồm Thiệp, Thiện, Trọng và Đỗ Nam

… Nói đến văn nghệ, cần phải có sự tập dợt và luyện tập kiên trì. Thời gian tập luyện, bài vở thường hay được châm chế (cho nhẹ thở hơn). Chung quanh Đồi được quét dọn tươm tất, vườn tược thì cắt tỉa và chăm bón gọn gàng. Những bông hoa đua nở trong ngày hội lớn ni nào hồng nhung, tía, vàng đủ loại rồi thược dược, cẩm chướng, lan v.v…

Vào ngày văn nghệ, bầu không khí bồng sôi động hẳn lên. Vấn đề nan giải vẫn là chuyện sắp xếp chỗ ngồi và màn *"nài nỉ"* luôn xảy ra khiến ban tổ chức cũng phải nhức đầu. Tiếng đồn vang khắp gần xa nào những bậc phụ huynh cùng với gia đình, các *nam thanh nữ tú dập dìu* nhất là những *"bông hoa biết nói"* muốn chen chân để được khoe sắc hay ngắm nhìn những thần tượng chuẩn sinh thật bảnh giai *hệt ỵ*. Riêng các em bé nhỏ quanh Đồi tôi vẫn thường thấy trốn trong cánh gà xuất diễn nào cũng có mặt …

Trước giờ văn nghệ, khách được tham quan xem cảnh trí của Đồi, rồi sau đó sẽ thưởng lãm hoa nơi các vườn bông và sau hết là ghé thăm hay đặt hàng tại phòng triển lãm mỹ nghệ (năm lớp 11 tôi lại làm trưởng ban phụ trách và khắc tên cho những ai muốn tặng *"người yêu"*!). Cuối cùng là thưởng thức những màn trình diễn đặc sắc với ánh đèn màu và âm thanh tuyệt hảo. Nhưng quan trọng nhất vẫn là nội dung phong phú của chương trình …

Phần văn nghệ, trước hết phải có orchestra hay là các ban nhạc. Quá trình thời gian cũng có những thăng trầm. Chẳng hạn năm tôi lên lớp 10, Ex-Frère Piô làm trưởng ban phụ trách lại *"từ"* ngang xương tưởng đâu sẽ thất bại, nhưng nhờ F Trọng (đang là tập sinh) sang *"cứu bồ"* mà mọi sự trôi chảy như thường. Hoặc giả năm tôi làm chuẩn huynh, dàn nhạc *"độc diễn"* của F. Antoine Lộc bao thầu giành *sô-lô* một mình, trong khi các nhân tài khác thì đang ngồi … *ngáp ruồi*! v.v… Nói chung, ban nhạc các lớp đã đóng góp một phần không nhỏ trong sự thành công của các buổi diễn văn nghệ. Những ca sĩ nổi tiếng như *Quý "con"* với nhạc phẩm *"Comme Les Rois Mages"* đã làm nức tiếng lòng người, rồi đến *Tú "bà"* vừa thổi harmonica và hát khúc *"Heart Of Gold"* đến phải rơi lệ, ngay cả *Hùng* "say" với nhạc khúc *"Imagine"* như làm sống dậy The Beatles của thời vàng son thuở nào v.v và v.v…

Sau các ban nhạc là những vũ khúc và hoạt cảnh đã tạo nên một sự hấp dẫn tuyệt vời bởi sự sáng tạo cùng những trang phục, màu sắc và âm thanh như hòa quyện lẫn nhau khiến ta không thể nào quên. Tôi vẫn nhớ vũ khúc *"Tế Thần"* do Frère Abel phụ trách bắt các vũ công *uống "dầu"* (để hy sinh vì đại nghĩa?). Rồi các điệu vũ độc đáo của các chuẩn huynh đoàn 92 lần đầu tiên trình làng như *"Chicken Die", "The Moonwalkers"* v.v… làm choáng ngợp lòng người, trước cả hiện tượng Michael Jackson sau này (ai copied ai hì!).

Một trong các tiết mục làm nhiều người mong đợi đó là kịch. Các nhân tài đóng kịch thường không nhiều, nhưng sự xuất hiện thường xuyên của họ trong nhiều năm vẫn luôn làm khán giả náo nức thì quả là xuất chúng. Những người nổi tiếng đó thường được nhớ đến bằng tên riêng qua những vai diễn, chẳng hạn *"Già Thơm"* (chuyên đóng vai ông già "Ba Tri" hay "Già Gân"), *"Khôi Tửng"* (trong những vai ngố hoặc tưng tửng đến thầy chạy!), *"Nhật Diệu"* (vai thiếu nữ thùy mị tên Diệu), *"Chị Hai Toàn"* (trong vai diễn là bà*"mum"* góa đang tuổi xuân rạt rào), *"Tuynh đen"*, v.v…

Các nghệ sĩ hài gồm Già Thơm, Chị Hai Toàn, Nhật Diệu …

Anh Huấn & Paul Hậu

Thời vàng son đóng góp cho văn nghệ của lớp tôi là năm học lớp 10 nhờ vở Nhạc Hài Kịch ALI-BABA đã làm nức tiếng lòng người và tên tuổi Cường ALI-BABA đã trở thành như một huyền thoại.

Một điểm son khác ngoài phần diễn xuất không thể không nhắc đến đó là việc hóa trang. Qua tài của các chuyên viên trang điểm hay hóa trang đã biến những diễn viên thành những nhân vật sống (như thiệt) đến nỗi có khán giả lén vào hậu trường để *"sờ nắn"* hoặc khám xem diễn viên là "*đực rựa"* thật hay mướn *"đào"* ở ngoài!!!.

Và dĩ nhiên, cuộc vui nào rồi cũng sẽ tàn. Khi cánh màn nhung sân khấu văn nghệ Đồi La-San khép lại thì dư âm của nó vẫn còn vang vọng khắp chốn ở Nha Thành, như hứa hẹn một mùa văn nghệ năm tới sẽ đến. Nói chung, tinh thần văn nghệ La-San là biểu dương lòng tri ân đối với các bậc phụ huynh các chuẩn sinh, nhưng đồng thời cũng để phát huy linh đạo La-San trong sứ mạng giáo dục, đặc biệt là cho giới trẻ nghèo …

Vào xem văn nghệ nơi Đồi !
Bao nhiêu cảnh sắc tuyệt vời làm sao …
Mê người với cả mê đào !
Tình tang, tang tịch … dạt dào con tim !!!

BỔ TÚC THÊM

Ban nhạc các tập sinh

Nhắc đến văn nghệ Đồi La-San mà không nói đến các sư huynh tập sinh thì thật thiếu sót. Bởi các sư huynh cũng tham gia một phần không nhỏ trong chương trình phục vụ chung (như nói trên). Ngoài ra các Frères trẻ đó cũng có văn nghệ riêng tuy mang tầm vóc khiêm nhường, chỉ phục vụ một số nhỏ quan khách đặc biệt, các huynh trưởng và một số đoàn sinh hướng đạo, hùng tâm dũng chí … nhưng không vì đó mà phẩm chất lại kém hơn. Trái lại, họ là những nhân tài xuất chúng với kinh nghiệm đầy mình (do bởi già dặn hơn) nếu so với các đàn em bên chuẩn viện.

Các buổi văn nghệ của các Frères tập sinh đó thường tổ chức mỗi năm một lần và phối hợp chung với các chuẩn huynh. Thời gian thuận tiện thường tổ chức sau văn nghệ bên chuẩn viện (để tránh sự trùng hợp và nhất là thuận tiện cho việc tập dợt). Tôi được diễm phúc tham dự văn nghệ của các Frères tập sinh cả thảy hai lần, nhưng dấu ấn mỗi lần lại đậm nét đầy thú vị riêng. Nhớ năm nào, *"Ti cô Ba"* (tức Frère Jean Ba) trong vai người đẹp *Bernadine* để lòi lông chân muốn phát khiếp, thế mà chàng *Don Juan* "Trịnh Hảo" vẫn khen rối rít: *"Oh, Oh Bernadine"!* thật tức cười … Rồi sau đó, khán giả còn được thưởng thức một chầu tráng miệng rất ư độc đáo do đầu bếp trứ danh thầy phó Bénilde Hảo phụ trách nữa cà!

Riêng đối với buổi văn nghệ của các tập sinh Siloas 95 và chuẩn huynh đoàn Exodus 97 chúng tôi với chủ đề "Thống Nhất Đất Nước" đã thành công tốt đẹp và bản hợp ca *"Sông Bến Hải"* với cầu Hiền Lương bị đứt đôi như báo trước việc thống nhất đất nước, nhưng cũng lại là đêm diễn cuối cùng và đã bị khai tử vĩnh viễn kể từ đó những đêm văn nghệ ở Đồi do bởi hoàn cảnh đất nước không cho phép v.v…

Hợp ca "Sông Bến Hải" phối hợp cùng các Frères tập sinh đoàn Siloas 95, 96 và Chuẩn huynh Exodus 97

Tóm lại, nếu bảo rằng văn nghệ của các Frères tập sinh đã luôn thuận buồm, suôn sẻ thì không đúng hẳn. Bởi dù gì cũng phải lệ thuộc nhiều vào nhân lực, mà có năm vỏn vẹn chỉ có một vài tập sinh nhưng đã được điền khuyết nhờ vào các chuẩn huynh và ngược lại; hoặc có khi chỉ toàn các tập sinh người *thượng* với ngôn ngữ bất đồng, nhưng kết quả vẫn tốt đẹp … Như vậy, yếu tố thành công của các buổi diễn văn nghệ của các Frères tập sinh chính yếu là nhờ vào một tập thể biết gắn bó, tương trợ và bổ khuyết cho nhau v.v…

Xin vỗ tay nhiệt liệt và cám ơn các Frères tập sinh đã đóng góp cho vườn hoa văn nghệ của Đồi La-San những món ăn tinh thần thật vô giá và đã làm rạng rỡ cho việc phục vụ chung của Dòng chúng ta …

Thân mến,

CHÚA GIÊSU NGỰ TRỊ LÒNG TA …

Châu Kool *(Group Exodus 97)*